

MUSEUMSSENTERET I HORDALAND

Strategi 2022-2027

INNHALD

Føremål	side 3
Føreord	side 4
Om MUHO	side 5
Spydspissane	side 8
Om strategiprosessen	side 13
Visjon og verdier	side 14
Strategiformulering	side 18
Føringar og satsingsområde	side 19

M U MUSEUMSSENTERET H O I HORDALAND

FØREMÅL

«Føremålet til MUHO; vi skal vere ein kultur- og naturhistorisk museumsorganisasjon som driv bevaring, forskning, undervisning og formidling om kultur- og naturhistorie frå fortid til samtid, knytt til kulturlandskap, busettings- og bygningshistorie, nærings- og industriutvikling, sosialhistorie, samferdsle, migrasjon og kultur møteproblematikk i fortid og notid.

Museumssenteret i Hordaland skal utføre fellestenester innan samlingsforvaltning for musea i Vestland.»

- Elisabeth Halvorsen

FØREORD

Strategien for Museumssenteret i Hordaland (MUHO) er utarbeidd på bestilling frå styret. Planen er gjeldande for åra 2022-2027 og bygger på museet sine tidlegare planer og nye målområde for musea i tiåra framover.

Planprosessen tok til våren 2021 med leiargruppa som prosjektleiar. Strategisamlingar undervegs har vore fasilitert av AFF. Leiargruppa, styret og nøkkelpersonar i MUHO har delteke i førebuingane og samlingane. Prosessen har gått føre seg i 3 steg; 1.) førebuing og analyse 2.) gjennomføring 3.) Resultat med planer. Til grunn for planen ligg visjon, strategiformulering og verdiar frå strategiplan 2020-2021 og føringar frå styret. Dei definerte målområda frå museumsmeldinga;

- Solid kunnskapsproduksjon
- Relevant formidling
- Heilskapleg samlingsutvikling
- Trygg ivaretaking
- Aktiv samhandling

er ivaretatt gjennom fagplanar for kvart målområde. Saman med overordna god og forsvarleg økonomisk forvaltning og dei viktige omgrepa berekraft og mangfald reflekterer kompleksiteten av kva det vil seie å utvikle eit museum som er relevant i dagens samfunn. Vi har definert tre strategiske målområde for perioden;

- styrke posisjonen til museet gjennom spyspissane,
- styrke og fornye museet gjennom auka digitalisering
- auke eigeninnteninga basert på museet si kjerneverksemd

skal sikre fokus og retning slik at vi leverer på mål og forventningar på dei viktige fagområda og sørge for at vi har strategisk endringsfokus i organisasjonen. Den skal førebu oss på skjerpa krav til leveranse på fagområda, betre samhandling, auka profesjonalitet, osv. Kvart målområde er delt inn i 3 satsingsområde med konkrete handlingsplanar som skal realiserast i neste 5 års periode. Strategiplanen skal vere realistisk, men ambisiøs. Den skal sikre best mogleg samheng mellom våre unike samlingar og forvaltninga av disse, forskinga vi driv og formidlinga vi gjev. Vi skal vere ein tydeleg samfunnsaktør som skal bidra med vår kunnskap både lokalt, regionalt og nasjonalt.

MUHO- eit kultur og naturarvsmuseum

MUHO er eit museum for industriarv, naturarv, materiell og immateriell kulturarv, migrasjon og fellestenester innan bevaring og konservering som består av museum/avdelingar lokalisert i Bergen, Osterøy og Alver:

- Freda teknisk industrielt kulturminne, Salhus Tricotagefabrik (Tekstilindustrimuseet)
- To unike levande kulturlandskap (Havrå og Lyngheisenteret)
- Unikt bygdemuseum (Osterøy museum/Kulturverntenesta i Nordhordland)
- Utvandringssenter (Vestnorsk utvandringssenter)
- Avdeling for fellestenester og konservering (Bevaringstenestene)

MUHO forvaltar det nasjonale teknisk-industrielle kulturminnet, Salhus Tricotagefabrik, og det freda nasjonale kulturlandskapet, Havrå, og vi har ansvar for dei verna kystlyngheiene på Lygra. Osterøy Museum og Vestnorsk Utvandringssenter har omfattande samlingar av museumsbygg og gjenstandar. Kulturminna vert forvalta gjennom bruk og skjøtsel og med høgt fokus på handlingsboren kunnskap og immateriell kulturarv. MUHO tilbyr konserveringstenester av høgaste faglege kvalitet og tilbyr musea i Hordaland råd og rettleiing innan bevaring og forvaltning av gjenstandar.

MUHO har som mål å tilby heilskaplege og eksklusive kunnskapsopplevingar prega av høg kvalitet med engasjerte og kunnskapsrike tilsette. Hos oss opplev ein ikkje berre unike kulturminne og kulturmiljø, men vi er stadar kor dei besøkande kan bruke utemiljøa og få frisk luft, det er nok plass til heile familien og ein kan bruke god tid i både i utstillingane og i kafeane med utsikt til fjorden eller lyngheiane.

VI ER UNIKE FORDI/VÅRT DNA

MUHO- EIT KULTUR OG NATURARVSMUSEUM

*Museum for levande
kultur-, natur-, og
industriarv, og eit levande
kompetansemiljø for
bevaring og bygningsvern.*

MUHO driv med aktiv og levande bevaring av samlingane i museet

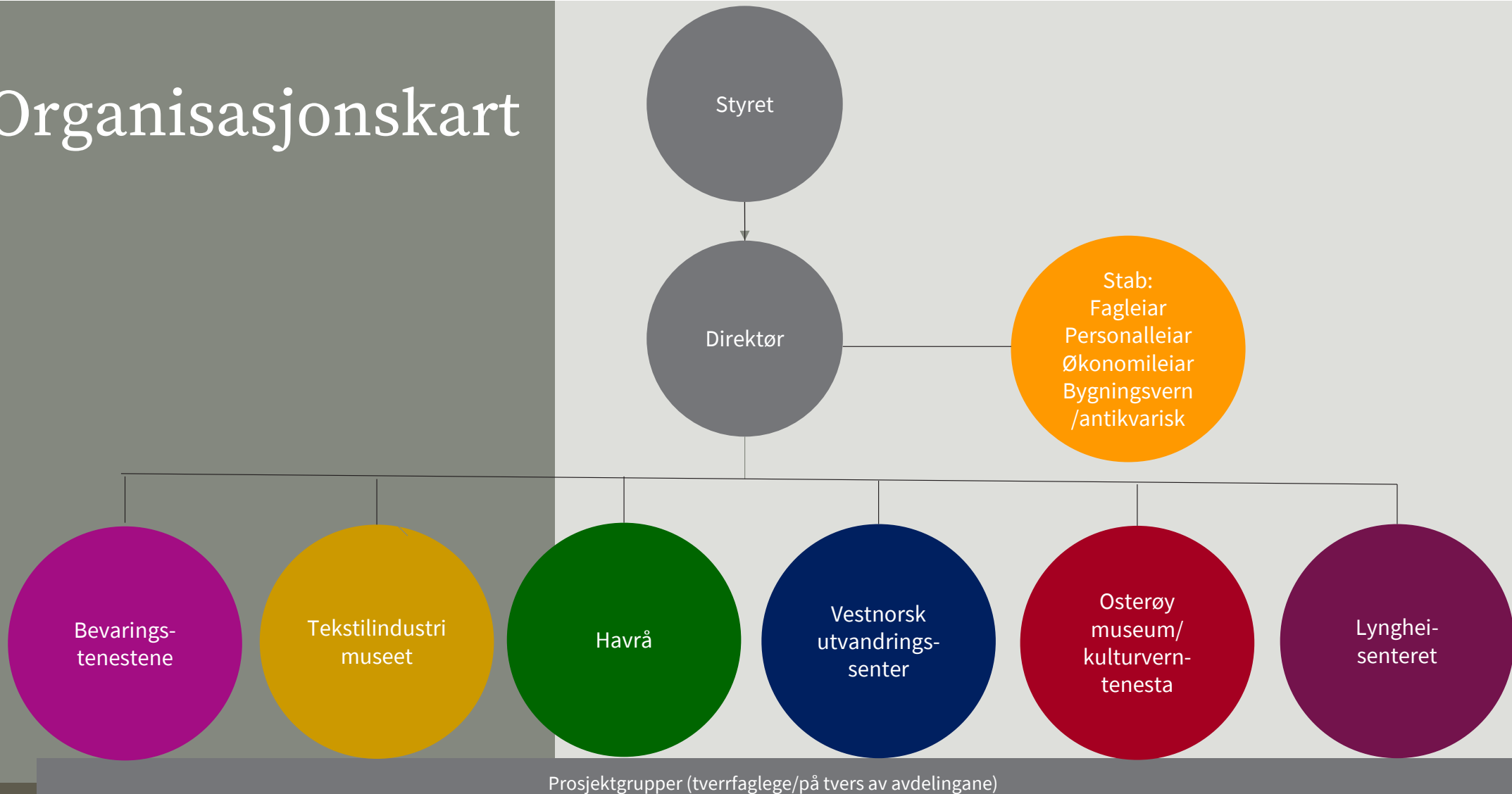
- Vi fortel ikkje berre ei historie, men brukar levande kunnskap om teknikkar og prosessar i formidlinga slik det tradisjonelt blei gjort innan handverk, industri og gardsdrift.

Unike museum med autentiske kulturmiljø i Nordhordland og Bergen, der vi kan gå inn i historia på ein aktiv og levande måte

Vi har eit unikt kompetansemiljø som gir råd og rettleiing om bevaring av bygg og samlingar, og utfører konservering av ulike materialgrupper

Spydspissane våre definerer tematikken på tvers av avdelingane

Organisasjonskart

SPYDSPISSANE

Vi har definert fire spydspissar – dei representerer dei faglege områda vi skal vere i front og utvikle som områder kor vi har kjernekompetanse

Bevaring

Bevaring inneber arbeid for å bremse at kulturarven vert forringa. Det dreier seg om bevaring av alt frå store bygningsmassar, til einskilde hus, og til store og små gjenstandar.

Levande natur- og kulturarv

Kulturlandskap, arbeidsprosessar og teknikkar som lever vidare gjennom forvaltning og praksis i museet og på våre kulturminne gjennom at kunnskapen vert overført til nye folk og generasjonar.

Industriarv

Industriarven er dei materielle spora etter industrien, som bygningar, verkstadar, maskiner, lager og infrastruktur, men òg immaterielle verdiar som teknisk kunnskap, organisering av arbeidet, og sosiale og kulturelle ringverknader av industriverksemd

Migrasjon og mangfald

Migrasjon representerer forflytting av menneske både i og mellom land, ofte utløyst av mangel på arbeid og håp om ei betre framtid. Ved migrasjon oppstår kulturmøte som krev tilpassing, og utfordrar identiteten vår. Kulturmøte og mangfald handlar om mykje meir enn migrasjon. Eit mangfald av menneske, levemåtar og livsvilkår er noko alle kulturar må handtere, no som før. Det har til alle tider vore nokon som er inkludert, medan andre har vore «annleis», og dermed halde utanfor i alle samfunn.

Bevaring

Bevaring inneber arbeid for å bremse at kulturarven vert forringa. Det dreier seg om bevaring av alt frå store bygningsmassar, til einssilde hus, og til store og små gjenstandar.

Ein kan arbeide forebyggande med å betre forholda rundt objekta for å sikre god bevaring, eller ein kan gjere direkte inngrep i dei. Bevaring dreier seg også om dokumentasjon, undersøking og overvaking av objekt, slik at ein kan innhente ny kunnskap, eller sikre at informasjon ikkje går tapt.

Levande natur- og kulturarv

Med levande natur- og kulturarv meiner vi kulturlandskap, arbeidsprosessar og teknikkar som lever vidare gjennom forvaltning og praksis i museet og på kulturminna våre gjennom at kunnskapen vert overført til nye folk og generasjonar.

Industriarv

Industriarven er dei materielle spora etter industrien, som bygningar, verkstadar, maskiner, lager og infrastruktur, men òg immaterielle verdiar som teknisk kunnskap, organisering av arbeidet, og sosiale og kulturelle ringverknader av industriverksemd.

Industrien set også spor i landskapet, og har gjerne blitt etablert der dei topografiske føresetnadene har vore til stades.

Migrasjon og mangfald

Migrasjon representerer forflytting av menneske både i og mellom land, ofte utløyst av mangel på arbeid og håp om ei betre framtid. Ved migrasjon oppstår kulturmøte som krev tilpassing og utfordrar identiteten vår.

Kulturmøte og mangfald handlar om mykje meir enn migrasjon, mangfald av menneske, levemåtar og livsvilkår. Det handlar både om utanforskap og "innanforskap".

OM STRATEGIPROSESSEN

Steg 1: Førebuing og analyse

Arbeidet bygger på strategiplan 2020-21, der heile organisasjonen deltok. Sentralt i førebuingane var strategiske analyser av MUHO si verksemd. Ved hjelp av ulike analyseverktøy vart interne og eksterne rammevilkår, retningslinjer, internasjonale, nasjonale, regionale, og kommunale planar, så vel som strategiske planar for museum i inn- og utland kartlagd og vurdert

Det vart òg gjort analyse av gjeldande planar for MUHO kor vi vedtok å vidareføre visjon, verdiar, strategiformulering, og samfunnsoppdraget knytt opp mot «F-ane». Direktør og leiargruppa jobba med å setje ei grunngevande retning for den felles strategisamlinga og definerte 3 nye strategiske føringar/målområde, som grunnlag for vidare prosess. I tillegg til eigne tilsette, var styremedlemmar og andre ressurspersonar involvert i prosessen.

Steg 2: Gjennomføring

Organisasjonen jobba godt og effektivt i lag gjennom to heile dagar, samt ein dag med gruppearbeid for å konkretisere realistiske og tydelege strategiske føringar med tilhøyrande strategiske satsingsområde. Fasilitering frå AFF sikra både fart og kvalitet gjennom samlinga.

Første dag var fokuset på strategisk utforskning og val av satsingsområde, og deltakarane jobba både individuelt og i gruppe, der dei delte sine tankar og idear. Andre dag vart det jobba med utvikling og val av tiltak. Deltakarane vurderte kvaliteten av ulike bidrag i gruppearbeid, og diskuterte og røysta seg fram til dei beste alternativa. Det vart og sett førebels tidsplan, prosjektleiar/gruppe og prioritering.

Steg 3: Resultat

Leiargruppa, saman med konsulentane, gjorde deretter vurderingar og tok avgjersler for å sikre at prosessen vart forankra og gav verdifulle innspel til strategien.

Ut i frå dei 3 strategiske målområda blei det utvikla 9 strategiske satsingsområde med tilhøyrande prosjekt og tiltak. Desse prosjekta og tiltaka skal stå sentralt i MUHO si utvikling og prioritering i åra 2022 – 2027.

OM STRATEGIPROSESSEN

Steg 1: Førebuing og analyse

Arbeidet bygger på strategiplan 2020-21, der heile organisasjonen deltok. Sentralt i førebuingane var strategiske analyser av MUHO si verksemd. Ved hjelp av ulike analyseverktøy vart interne og eksterne rammevilkår, retningslinjer, internasjonale, nasjonale, regionale, og kommunale planar, så vel som strategiske planar for museum i inn- og utland kartlagd og vurdert

Det vart òg gjort analyse av gjeldande planar for MUHO kor vi vedtok å vidareføre visjon, verdiar, strategiformulering, og samfunnsoppdraget knytt opp mot «F-ane». Direktør og leiargruppa jobba med å setje ei grunnleggjande retning for den felles strategisamlinga og definerte 3 nye strategiske føringar/målområde, som grunnlag for vidare prosess. I tillegg til eigne tilsette, var styremedlemmar og andre ressurspersonar involvert i prosessen.

Steg 2: Gjennomføring

Organisasjonen jobba godt og effektivt i lag gjennom to heile dagar, samt ein dag med gruppearbeid for å konkretisere realistiske og tydelege strategiske føringar med tilhøyrande strategiske satsingsområde. Fasilitering frå AFF sikra både fart og kvalitet gjennom samlinga.

Første dag var fokuset på strategisk utforsking og val av satsingsområde, og deltakarane jobba både individuelt og i gruppe, der dei delte sine tankar og idear. Andre dag vart det jobba med utvikling og val av tiltak.

Deltakarane vurderte kvaliteten av ulike bidrag i gruppearbeid, og diskuterte og røysta seg fram til dei beste alternativa. Det vart og sett førebels tidsplan, prosjektleiar/gruppe og prioritering.

Steg 3: Resultat

Leiargruppa, saman med konsulentane, gjorde deretter vurderingar og tok avgjersler for å sikre at prosessen vart forankra og gav verdifulle innspel til strategien. Ut i frå dei 3 strategiske målområda blei det utvikla 9 strategiske satsingsområde med tilhøyrande prosjekt og tiltak. Desse prosjekta og tiltaka skal stå sentralt i MUHO si utvikling og prioritering i åra 2022 – 2027.

Vår visjon og våre verdier

«Viktige stemmer i tida»

er MUHO sin visjon vi skal strekke oss mot og som inneber at vi skal vere ein aktiv kunnskapsbyggjar og tydeleg samfunnsaktør innanfor våre spydspissar

Verdiane er grunnlaget for kulturen vår. Dei speglar kva vi kan forvente av kvarandre, korleis vi jobbar og opptrer. Verdiane er viktige ledetrådar i vårt arbeid, både i utøvinga av vår samfunnsrolle og i arbeidet for ein god bedriftskultur og i å nå måla våre.

Vi anerkjenner at alle tilsette har ei viktig rolle i museet, og vi bidreg til eit positivt arbeidsmiljø. Vi behandlar våre partnerar og besøkjande med respekt. Vi fremmer berekraft, etisk ansvar og mangfald.

Likeverd

Vi skal vere eit opent og tilgjengeleg museum. Vi oppmuntrar til meningsbrytingar og diskusjonar, og jobbar mot felles målsettingar. Vi søker mangfald og nye perspektiv.

Openheit

Vi deler kompetanse og kunnskap og hjelper kvarandre i å lukkast. Kompetanse, profesjonalitet og integritet skal prege utviklinga av alle funksjonar ved museet.

Kompetanse

Vi er nysgjerrige, modige og innovative, og søker kontinuerleg forbetring. Museet skal ivareta og skape engasjement.

Engasjement

Frå visjon til tiltak

Eksterne rammer

Frå visjon til hovudmål

Styrke og fornye
museet gjennom
digitalisering

Saman om eit **synleg** og **relevant** museum som bidreg
med **kunnskap** om kultur- og naturarv
for ei **berekraftig** samfunnsutvikling

Styrke posisjonen
til museet
gjennom
spydspissane

Auke eigeninnteninga basert
på museet si
kjerneverksemd

Viktige stemmer i tida

Likeverd - Kompetanse - Openheit - Engasjement

Solid kunnskapsproduksjon - Relevant formidling

- Heilskapleg samlingsutvikling

Trygg ivaretaking - Aktiv samhandling

- Økonomi og organisasjon

KNYTING TIL FNS BEREKRAFTSMÅL

- Gjennom FNs berekraftsmål har verdssamfunnet i fellesskap definert dei mest sentrale utfordringane for ei berekraftig utvikling.
- Berekraftsmåla fungerer som ein felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn og dannar ei ramme for MUHO si verksemd.
- Berekraftsmål 2, 9,12 og 16 er mål som vi i fellesskap skal ha fokus på i MUHO.

Berekraftsmål 2: Utrydde sult -

Oppnå matsikkerheit og fremme berekraftig landbruk: Sikre god forvaltning og oppretthalde det genetiske mangfaldet av viktige kulturlandskap knytt til matproduksjon

Berekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur -

Omstille til større bruk av reine og miljøvennlige teknologiformar: Fremme nytt fellesmagasin med lågenergiteknologi. Ha posisjon som Miljøfyrtårn

Berekraftsmål 12: Ansvarleg forbruk og produksjon -

Sikre berekraftige forbruks- og produksjonsmønster: Fremme berekraftig tekstilproduksjon, auke kunnskapen om lokale materiale og teknikkar og løfte problemstillingar innan arbeidsliv og rettar

Berekraftsmål 16: Fred og rettferdigheit -

Fremme og bygge inkluderande institusjonar: Fremme gode og inkluderande møteplassar, og løfte problemstillingar innan migrasjonsfeltet

STRATEGIFORMULERING

Vår visjon/slagord:

«Viktige stemmer i tida»

Våre verdier:

Openhet, Engasjement,
Kompetanse, Likeverd

Våre fagfelt:

- Kunnskapsproduksjon,
formidling, forvaltning, drift

Andre viktige omgrep:

Berekraft, mangfald, samhandling,
folk

«Saman om eit synleg og relevant museum som bidreg med kunnskap om kultur- og naturarv for ei berekraftig samfunnsutvikling».

Strategiske føringar/målområder:

Styrke posisjonen til museet gjennom spydspissane

Styrke og fornye museet gjennom auka digitalisering

Auke eigeninnteninga basert på museet si kjerneverksemd

Planperiode 2022 - 2027

STRATEGISKE FØRINGAR/MÅLOMRÅDE OG SATSINGSOMRÅDE

Føring 1: Styrke posisjonen til museet gjennom spydspissane

Satsingsområde

- 1. Vi skal vera leiande aktør innan kvar spydspisssystematikk*
- 2. Vi skal styrke formidlinga gjennom realisering av nye utstillingar og besøkssenter*
- 3. Vi skal styrke forskinga gjennom utvikling av forskarkompetanse, finansierte forskingsprosjekt og-produksjon*

Føring 2: Styrke og fornye museet gjennom auka digitalisering

Satsingsområde

- 1. Vi skal sikre mangfald og engasjement i formidlinga gjennom bruk av digitale verktøy*
- 2. Digitaliseringa skal synleggjera samanhengane mellom dei fysiske gjenstandane, landskap og den immaterielle kulturarven.*
- 3. Vi skal sikre betre tilgang til, og bevaring av samlingane gjennom auka registrering og digitalisering.*

Føring 3: Auke eigeninnteninga basert på museet si kjerneverksemd

Satsingsområde

- 1. Vi skal selje rådgjevings,- og konsulenttenester samt kurs innan spydspisssystematikkane*
- 2. Vi skal utvikle lønsame, attraktive og identitetsskapande museumsdestinasjonar og kundetilbod av høg kvalitet.*
- 3. Vi skal sørge for effektiv og forsvarleg drift, god økonomistyring og føremålstenleg organisasjon*

MUHO overordna 2022

Aktiv samhandling

Jobbe for eit konstruktivt samarbeids- og endringsklima der vi kan oppnå reelle gevinstar saman. Nye prosjekt

Heilskapleg samlingsutvikling og trygg ivaretaking

Sikre godt oversyn over samlingane museet forvaltar og gjere dei tilgjengelege. Prioritere i eksisterande samlingar for å gjere samlingane relevante og utnytte ressursane best mogleg.

Gjennomgå arbeidsrutinar etter gjennomgang av SPECTRUM (2021) og sikra at samlingane er på eit tilfredsstillande nivå.

Utarbeide ein strategi for å styrke sårbar kunnskap om forvaltning av samlingane våre, og implementere tiltak frå denne.

Alle bygningar skal vere registrerte med tilstandsgrad ila. 2021, dette dannar grunnlag for forvaltningsplan for bygningsmassen i 2022.

MUHO skal ha redusert avstanden mellom tal på registrerte og digitaliserte gjenstandar, og ha jamn progresjon for å redusere restansane – dette føreset avgrensa tilvekst.

Ei avdeling skal ha utarbeidd ny innsamlingsstrategi, og museet skal ha arbeid vidare med omorganisering/prioritering i samlingane for betre oppbevaring.

Utarbeide tiltak for å hindre skade på dei levande samlingane, m.a. grunna klimaendringar (felling av tre, hjorteproblem).

Ta i bruk nye digitale verktøy for dokumentasjon av samlingane, og vurder løysingar for å lette tilgang til informasjon om levande samlingar i andre digitale system.

Økonomi og organisasjon

Auke samhandling og sikre felles overordna planar.

Styrke økonomien gjennom revidert plan for eigeninntening og aktiv kapitalforvaltning

Kartlegge kompetanse og lage kompetanseplan.

Sette fokus på tilsette sin trivsel gjennom bruk av medarbeidersamtaleverktøyet MOTIVATI og strukturert HMS

utvikling av organisasjonen

Leiargruppeutvikling

Kunnskapsproduksjon

Sikre meir kunnskap om eigne samlingar gjennom fagleg arbeid og samarbeid med eksterne nettverk og FoU- sektoren.

Skaffe eksterne samarbeidspartar innan forskning og utvikling.

Vi skal ha etablert samarbeid med eitt eksternt forskingsprosjekt der vi kan vere partnerar.

Rullere forskingsplanen i 2022.

Vi skal ha sikra at tilsette med akademisk utdanning kan ta del i aktuelle prosjekt for å styrke kompetansen sin, og ein eller to av våre tilsette skal ha starta opp på faget "Å forske i og på museum" ved Universitet i Bergen.

Fagleg tilsette skal ha publisert minst ein større publikasjon eller ein fagfellevurdert artikkel.

Vi har som mål å tilføre forskarkompetanse i organisasjonen, og vi skal styrka forskingsgruppa.

Relevant formidling

MUHO skal bli meir synleg og relevant, med ei spissa formidling bygd på kvalitet. Formidlingsplanen skal vere rullert.

Vi skal styrke arbeidet retta mot barn og unge, arbeide med berekraft og bli meir inkluderande og tilgjengelege. Formidlinga skal spegle mangfaldet i dagens samfunn, vidareutvikla ferdig plan og strategi for mangfald og inkludering frå 2021.

Vidareutvikle og implementere skuletilbodet med Escape box, som er knytt til berekraftmål 12.

Utvikle gode brukartilbod, som saman med ny plan for SoMe og ny marknadsføringsplan, skal ha ført til auka besøk, både av definerte målgrupper og andre.

Vidareutvikle piloten med QR-kode-punkt i utstillingar og landskap (digital formidling). Lage film frå alle avdelingar kor nokre kan ha lengre varigheit og vere lenka til heimesida, DigitaltMuseum og QR-kode-punkt.

Kople digitale ressursar i formidlinga opp mot nye digitale undervisningsopplegg, arbeide for å auke ressursar til formidling

Arbeide med underlagsmateriale til utstillingar og ha fokus på kunstformidlinga i Galleri Salhus.

Ny besøksplan for HAVRÅ

Styrke posisjonen til museet gjennom spydspissane

Styrke og fornye museet gjennom auka digitalisering

Auka eigeninnteninga basert på museet si kjerneverksemd